

การจัดการความรู้ เรื่องการเตรียมความพร้อมในการสอบขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ โดยอ้างอิงวิธีการเตรียมตัวสอบวัดความรู้รวบยอดของนิสิตพยาบาลชั้นปีที่ 4 (รุ่น 21)

Knowledge management: Preparing for obtaining the national licensing examination with reference to how to prepare for the conceptual nursing test of 4th-year nursing students

บริบท (context)

การจัดการพัฒนาการเพิ่มผลการสอบความรู้เพื่อขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ ในครั้งนี้ทางสาขาวิชาการพยาบาลมารดา ทารกและการผดุงครรภ์ ได้ดำเนินการจนกระทั่งผลการสอบประมวลความรู้รวบยอดทั้ง 2 รายวิชาได้แล้วเสร็จ ทางสาขาวิชาได้นัดนิสิตจำนวน 3 คน เพื่อถอดบทเรียนวิธีการดำเนินงานที่ทำให้นิสิตพยาบาลศาสตร์ สอบผ่านทั้ง 2 รายวิชา ได้แก่ รายวิชา 1101 การผดุงครรภ์ และ 1102 การพยาบาลมารดาและทารก

การจัดการความรู้ (KM) ด้านการจัดการพัฒนาการเพิ่มผลการสอบความรู้เพื่อให้นิสิตพยาบาลมีความพร้อมสำหรับสอบวัดความรู้รวบยอดและการสอบเพื่อขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ สำหรับอาจารย์สาขาวิชาการพยาบาลมารดา ทารกและการผดุงครรภ์ โดยการนำ focus group discussion (FGDs) ใช้เกณฑ์ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวนนิสิต 3 คนต่อกลุ่ม (Fern, 2001) ใช้เวลา 60 นาที

วัตถุประสงค์

1. เรียนรู้วิธีการเตรียมความรู้เพื่อสอบวัดความรู้รวบยอดของนิสิตพยาบาลชั้นปีที่ 4 มาวางแผนเตรียมความพร้อมเพื่อสอบขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์

กรอบแนวคิด

แนวคิดวิธีการสอนเพื่อให้นิสิตพยาบาลมีความพร้อมสำหรับสอบวัดความรู้รวบยอดและการสอบเพื่อขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ สำหรับอาจารย์สาขาวิชาการพยาบาลมารดา ทารกและการผดุงครรภ์ ดัดแปลงจาก KM Measurement; APQC's Measurement Framework, 2003 รายละเอียดดังนี้

ทรัพยากรและปัจจัยนำเข้า (resources and inputs)

1. นโยบายการเตรียมความพร้อมของนิสิตเพื่อสอบข้อขึ้นทะเบียนรับใบประกอบวิชาชีพ การพยาบาลและการผดุงครรภ์

2. แนวปฏิบัติสำหรับบุคลากรและนิสิตเพื่อเตรียมความพร้อมสอบข้อขึ้นทะเบียนรับใบประกอบวิชาชีพ

3. ความเพียงพอของทรัพยากร

-ทรัพยากรบุคคล: คณาจารย์ในสาขาการพยาบาลมารดา ทารกและการผดุงครรภ์ วิทยากรภายนอก

-ทรัพยากรด้านเทคโนโลยี: SWU moodle สื่อการเรียนการสอน คลิปวิดีโอ

-ทรัพยากรด้านงบประมาณ: สำหรับวิทยากร และห้องเรียน

4. ระบบการติดตามนิสิตระหว่างกลับไปทำงานและการเตรียมตัวสอบที่มีประสิทธิภาพ **การดำเนินการ (process)**

1. กิจกรรม: ทิว สอบ สอบซ่อม สอบปากเปล่า

1.1 ห้องเรียนตามประสงค์ ห้องที่ 1 ห้องเรียนตามประสงค์เพื่อการเตรียมความพร้อมสอบข้อขึ้นทะเบียนรับใบประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์

1.2 ห้องที่ 2 ห้องเรียนตามประสงค์เพื่อการเตรียมความพร้อมสอบข้อขึ้นทะเบียนใบประกอบวิชาชีพ รายวิชา 1101 และ รายวิชา 1102 ปีการศึกษา 2565

2. พฤติกรรม: การเข้าฟังการทิวก่อนสอบ การสอบ สอบซ่อม สอบปากเปล่า

2.1 พฤติกรรม: การเข้าอ่านและทำข้อสอบเพื่อการเตรียมความพร้อมสอบข้อขึ้นทะเบียนรับใบประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ ในห้องเรียนที่ 1 และ ห้องเรียนที่ 2

3. ความพึงพอใจของนิสิตในการเตรียมความพร้อมสอบข้อขึ้นทะเบียนรับใบประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์

4. ความพึงพอใจของบุคลากรในการเตรียมความพร้อมของนิสิตเพื่อสอบข้อขึ้นทะเบียนรับใบประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์

ผลผลิต (Output) นิสิตสอบผ่านการขึ้นทะเบียนใบประกอบวิชาชีพ รายวิชา 1101 การผดุงครรภ์ และ รายวิชา 1102 การพยาบาลมารดา ทารก

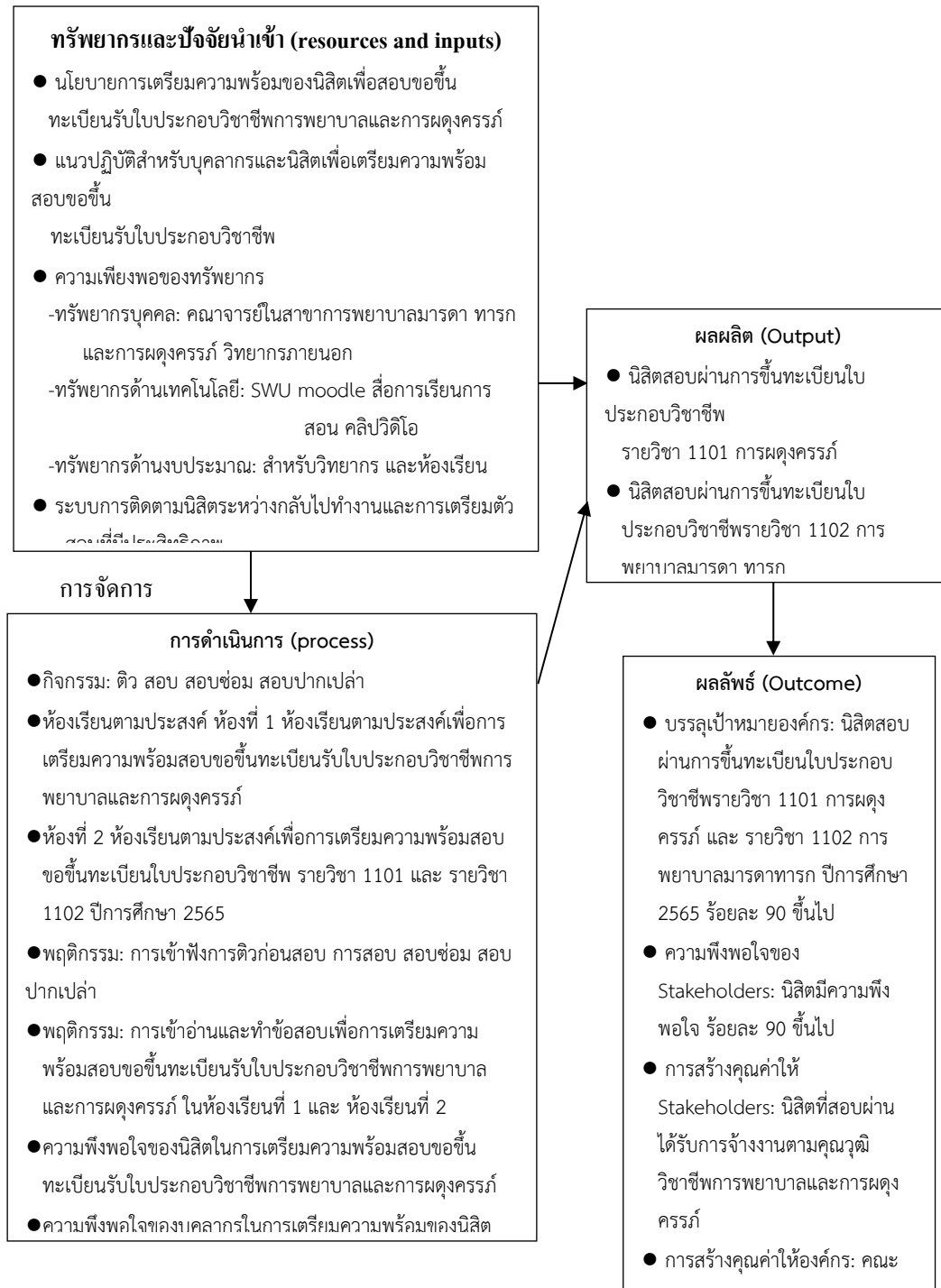
ผลลัพธ์ (Outcome)

1. บรรลุเป้าหมายองค์กร ได้แก่ นิสิตสอบผ่านการขึ้นทะเบียนใบประกอบวิชาชีพ รายวิชา 1101 การผดุงครรภ์ และ รายวิชา 1102 การพยาบาลมารดาทารก ปีการศึกษา 2565 ร้อยละ 90 ขึ้นไป

2. ความพึงพอใจของ Stakeholders ได้แก่ นิสิตมีความพึงพอใจ ร้อยละ 90 ขึ้นไป

3. การสร้างคุณค่าให้ Stakeholders ได้แก่ นิสิตที่สอบผ่านได้รับการจ้างงานตามคุณวุฒิวินิจฉัยการพยาบาลและการผดุงครรภ์
4. การสร้างคุณค่าให้องค์กร ได้แก่ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ นิสิตสอบผ่าน และได้รับการจัดอันดับ 1-3 ระดับประเทศ ตังแผนภูมิที่ 1

สิ่งที่มีมาก่อน

ภาพที่ 1 ดัดแปลงจาก KM Measurement; APQC's Measurement Framework, 2003

แนวคำถามในการทำ Focus group discussions (FGDs)

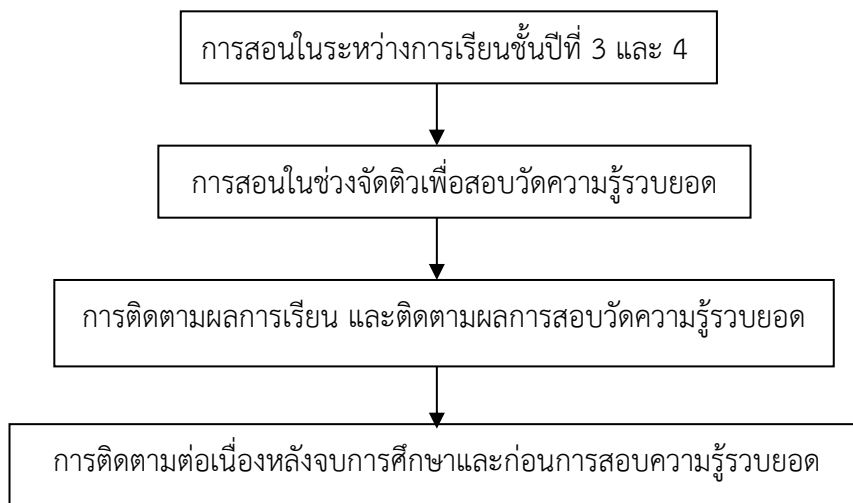
1. วิธีการใดช่วยให้ท่านสอบผ่านทั้ง 2 รายวิชา
2. ห้องเรียนตามประสงค์ช่วยสนับสนุนท่านอย่างไร
3. การสอนทบทวนช่วยสนับสนุนท่านอย่างไร
4. การทิวก่อนสอบช่วยสนับสนุนท่านอย่างไร
5. วิธีการเรียนการสอนในวิชา พสศ 341 การพยาบาลมารดา ทารก และการผดุงครรภ์ 1

พสศ 342 ปฏิบัติการพยาบาลมารดา ทารก และการผดุงครรภ์ 1 พสศ 343 การพยาบาลมารดา ทารก และการผดุงครรภ์ 2 และ พสศ 444 ปฏิบัติการพยาบาลมารดา ทารก และการผดุงครรภ์ 2 โดยเฉพาะในวิชาปฏิบัติ 444 ที่มีการวิเคราะห์เคสโรคหรือภาวะแทรกซ้อนต่างๆ ที่สำคัญ แต่นิสิตไม่ได้เจอตอนขึ้นฝึกปฏิบัติ วิธีการเรียนการสอนสนับสนุนท่านอย่างไร

อภิปราย KM for comprehensive

การจัดการความรู้ (KM) เรื่อง วิธีการสอนเพื่อให้นิสิตพยาบาลมีความพร้อมสำหรับสอบวัดความรู้ รวบรวมและการสอบเพื่อขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ สำหรับอาจารย์สาขาวิชาการพยาบาลมารดา ทารกและการผดุงครรภ์

Themes/ Subthemes KM for comprehensive

Theme การสอนในระหว่างการเรียนชั้นปี 3 และ 4

Subthem การจัดประสบการณ์ในระหว่างการเรียนในวิชาปฏิบัติมีความสำคัญมาก

Illustrative 1. การจัดประสบการณ์ในระหว่างการเรียนในวิชาปฏิบัติมีความสำคัญมาก เพราะเป็นสถานการณ์ที่ช่วยให้นิสิตนึกภาพออกเมื่อไปสอบ ซึ่งข้อสอบของสภาการพยาบาลมีวิชาละจำนวน 40 ข้อ เป็นข้อสอบวัด 2 ระดับ คือ

1.1 วัดระดับความเข้าใจในพยาธิสรีรวิทยา โดยนิสิตต้องมีพื้นฐานของการเปลี่ยนแปลงของการตั้งครรภ์ การคลอด หลังคลอด และทารกแรกเกิดที่ปกติ และผิดปกติ แล้วนำไปใช้ให้ในสถานการณ์ที่สัมพันธ์กับการเปลี่ยนแปลงเหล่านั้น

1.2 วัดระดับการนำไปใช้ในสถานการณ์ต่างๆ โดยให้ตัดสินใจเลือกปฏิบัติการพยาบาลหรือการดูแลในสถานการณ์ตามโจทย์ที่ให้มี

Theme การสอนนิสิตระหว่างเรียน

Subthem จัดให้นิสิตมีประสบการณ์ตรงและทำซ้ำจนเกิดทักษะและเกิดความทรงจำที่ฝังลึก

Illustrative 1. จัดให้นิสิตมีประสบการณ์ตรงและทำซ้ำจนเกิดทักษะและเกิดความทรงจำที่ฝังลึก เช่น การดูแลระยะคลอด การทำคลอด จะช่วยให้นิสิตมีความมั่นใจและตัดสินใจได้ถูกต้อง

2. บางแหล่งฝึกที่ไม่สามารถจัดให้มีประสบการณ์มากพอ ต้องจัดให้มี case conference ระหว่างการฝึกปฏิบัติบนหอผู้ป่วยให้ครบถ้วนตาม blueprint การสอบของแต่ละรายวิชา

3. สอนทฤษฎีให้กระตุ้นนิสิตเขียนผังความคิด หรือ short note ปฏิบัติเป็นประจำ เพิ่มการ Scope โจทย์สถานการณ์ที่อาจารย์สอนหรือที่นิสิตทำได้

4. สอนโดยมุ่งเน้นให้สามารถคิดวิเคราะห์สถานการณ์ได้ โดยยกตัวอย่างสถานการณ์มาให้วิเคราะห์

5. ควรเลือกแหล่งฝึกที่ทำให้นิสิตได้เรียนรู้เคสที่หลากหลาย และได้รับประสบการณ์ที่ครบถ้วน ซึ่งจะทำให้ นิสิตนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้จากการขึ้นฝึกมาประยุกต์ใช้ในการทำข้อสอบได้

Theme การสอนในช่วงจัดติวเพื่อสอบฯ

Subthem การจัดสรรเวลาในการเตรียมความพร้อมนิสิต

Illustrative ตามที่คณะฯ มีโครงการเตรียมความพร้อมนิสิต อาจารย์ควรใช้วิธีการ ดังนี้

1. เปิดโอกาสให้นิสิตเคลียร์งานที่เรียนในภาคปลายให้เสร็จก่อนติว เพื่อที่จะได้มีเวลาในการอ่านทบทวนความรู้ก่อนสอบ

2. upload เอกสารต่างๆ ก่อนสอนอย่างน้อย 3 วัน เพราะถ้าให้นิสิตเข้า ไม่สามารถอ่านเตรียมความพร้อมด้านรู้งานก่อน
3. ขณะติวให้อัดเสียงหรือ clip ไว้ เพื่อให้เป็นแหล่งเรียนรู้ซ้ำตามประสงค์ เนื่องจากระยะเวลาติวยาวนาน นิสิตสามารถกลับไปฟังซ้ำได้หลายครั้ง
4. จัดทำห้องเรียนออนไลน์ตามประสงค์ที่มีประสิทธิภาพ ได้แก่ มีข้อสอบที่หลากหลายและครบถ้วนตาม blueprint ของสภาการพยาบาล มีหลักการคิดวิเคราะห์เหตุผลของการตอบผิดหรือถูก
5. ใช้วิธีสอนแบบคิดวิเคราะห์ในกลุ่มย่อยให้เกิดการแลกเปลี่ยนความคิดกับกลุ่มเพื่อน เช่น team base learning, problem based learning (PBL) โดยนำข้อสอบที่ได้จากแหล่งอื่น ข้อสอบเก่าจากรุ่นก่อนหน้า หรือจากประสบการณ์ในสถานการณ์ต่างๆ บนหอผู้ป่วย
6. ใช้วิธีการสอนด้วยการวิเคราะห์สถานการณ์ หรือการจัดสถานการณ์ที่ไม่ค่อยได้พบในการขึ้นฝึกปฏิบัติในหอผู้ป่วย
7. จำนวนวันที่จัดติวจากวิทยากรภายนอกเพียง 2 วันอาจไม่เพียงพอ ควรเพิ่มเวลาติวจากวิทยากรภายนอกให้มีจำนวนวันมากขึ้น
8. ควรมีการจัดติวโดยเน้นการการทำโจทย์ การวิเคราะห์ข้อสอบ การเฉลยข้อสอบ และบอกเทคนิค/หลักการทำข้อสอบ
9. ควรจัดทำห้องเรียนตามประสงค์โดยมีข้อสอบพร้อมเฉลยให้นิสิตได้ลองทำหลายๆชุด ข้อสอบ
10. การจัดติวให้นิสิตในช่วงท้ายของภาคปลายในการเรียนชั้นปีที่ 4 อาจมีระยะเวลาไม่เพียงพอ เนื่องจากเป็นช่วงเวลาที่กระชั้นชิดกับการสอบ comprehensive และสอบสภามากเกินไป ควรเริ่มจัดติวให้นิสิตตั้งแต่นิสิตเรียนชั้นปีที่ 3

Theme การติดตามต่อเนื่องหลังจบการศึกษาและก่อนการสอบความรู้รวบยอด

Subthem การจัดทำห้องเรียนออนไลน์ตามประสงค์ที่มีประสิทธิภาพเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนการสอบความรู้รวบยอด

Illustrative 1. การจัดทำห้องเรียนออนไลน์ตามประสงค์ที่มีประสิทธิภาพ สามารถเข้าถึงได้ตลอดเวลา มีเนื้อหาครบถ้วน สมบูรณ์ มีข้อสอบที่หลากหลายและครบถ้วนตาม blueprint ของสภาการพยาบาล มีแนวทางหลักการคิดวิเคราะห์เหตุผลของการเลือกตอบ

2. มีช่องทางการติดต่อสื่อสาร เช่น Line, Open CHAT เพื่อให้ให้นิสิตที่จบการศึกษาและกลับไปทำงาน สามารถติดต่อสอบถามความรู้จากคณาจารย์ในสาขาการพยาบาลมารดา ทารกและการผดุงครรภ์ได้ตลอดเวลา เพื่อเตรียมพร้อมก่อนการสอบความรู้รวบยอด

บรรณานุกรม

American Productivity & Quality Center. (2019). APQC (American Productivity & Quality Center) is the world's foremost authority in benchmarking, best practices, process and performance improvement, and knowledge management (KM).

Retrieved 6 June 2019, from APQC

http://inspection.anamai.moph.go.th/storage/web/uploads/manual/manual_ncthai.pdf

Fern, E. F. (2001). Advanced focus group research. London: Sage Publications.